

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden, Julius 19-dik napján, 1814-dik esztendőben.

Frantzia Ország.

Lajos, Isten' kegyelméből Frantzia ország' és Navarra' Királya: — A' mi hadi Státus - Sebretárius Ministerünket meghal- gatván rendeltük és rendeljük, mint kö- vetkezik; 1)ször, a' *Betsület - Legiónak* czímerén legyen ennekutánna egy oldalrol a' mi ditsősséges emlékezetű öregatyánknak *IV-dik Henriknek* képe ezen körülírással: *Henri IV. Roi de France et de Navarra*, a' más oldalrol három Liliumok és ezen kö- rülírás: *Honneur et Patrie*; 2)ször, ezen Rend' nagy kereszteseinek tsillagán három liliumok és a' Király' koronája legyen le- ábrázoltatva ugyan ezen körülírással: *Hon- neur et Patrie*; 3)ször, a' Rend' nagytiszt- jei a' czímet a' nyakokba függesztve kes- kenyebb pántlikán hordozzák, mint a' nagy keresztések.

Páisbol a' hadi Ministertől ilyen pa- rantsolat érkezett a' *Straszburgi* Komandi- rozó Generálishoz: —

Generális - Lajtnánt úr! A' Királynak úgy esett értésire, hogy a' Frantzia ország- ba visszaérkező hadi foglyok. közt többek találtatnak, a' kik a' magok hosszas fogsá- goknak végződését csak az ő Felsége által éppen most subscribáltatott békességnek köszönhetik, 's még is gyalázatra méltó gondolkogást nyilatkoztatnak, sőt bünte-

tésre méltó beszédre is kibotsátkoznak. A Generális Úrnak kötelessége, hogy ezen tekintetben lelkiismerettel vigyázzon, 's megbüntettesse azokat a' regulátlanságokat, a' mellyeket az Országlószék me- szenvedhet. Az alatt, hogy a' nemzet és minden seregek magokon kívül való ra- gadtatással inneplik a' Királynak visszajö- vetelét, 's magokat az ő hűségére hiteknek letétele által kötelezik; az alatt, hogy min- denek abba helyheztetik reménségeket, hogy ezt a' Fejedelmet Frantzia országnak boldogíttatására sokáig bírassák: nem il- lik az egyhez is az ő alattvalói között, 's annyival kevesebbé azokhoz, kik katoná fenyíték alá vannak vetettelve, hogy ezt az örvendezést és a' boldogságért való meg- égyező érzékenységet megzavarják, 's a' közönséges kevd' kinyilatkoztatásának ily, tsupa ész nélkül való indulatot ellenébe tegyenek. Minden Frantzia tisztnek, minden Frantzia katonának értésire kell adni az ő hazájába való belépésekor azt, hogy mi- képpen gondoskodott ő Felsége az ő álla- pottok felől, és hogy melly lelkiismeret- tel megtartattak minnyájoknak jussaik, va- lamint az ő egész és fél zsoldjokra, úgy az ő nyugalomban való fizetésekre (pen- zióikra) nézve is. Érezni kelt ugyan ezen szempillantatban a' katonának azon sege- delme kből, mellyek az ő számára a' kör.

nyúlásoknak terhességéhez képpes fenn tartattak, azt, hogy melly igen az ő Felsége' szíven fekügyék minden katonának boldogsága. Minnyájoknak néki kell magokat a' szeretet és háládatosságbeli érzékenységnek botsítani: az Úr pedig, Generalis Uram, tegye-meg részéről, hogy azok a' kevés számúak, a' kik a' Király' személyében a' magok attyokat és jöltévőjüket megesmérni nem akarják, őtet legalább tisztelni, és mint Monarchájoknak engedelmeskedni kénteleníttessenek. A' hol keménységre leszen szükség, hozzá kell látni kímélés nélkül. Gyakorta való tudósításokat várok az úrtól, és gyönyörűséggel tudtára fogom adni ő Felségének, hogy mitsoda következése leszen annak a' gondoskodásnak, mellyet én az Úrnak ajánlok. — *L'arisban*, Jun. 30-dikán. —
„Gróf Düpont, Státus-Secretarius Minister.

~~~~~

Jul. 4-dikén e'képpen beszéllett a' Deputátusok' Kamarájában ennek *Dumolard* nevű tagja az ország' állapotjáról: — „Uraim! egy hónap telt el az óta, hogy néktek ezen házban a' Constitutzió'nak Aktája előtökbe terjesztetett. Európa reánk függesztette szemeit, 's tsak kevéssel is ennekelőtte tsudálta a' ti úgy tettző veszteglésteket. Azok, kiktől ide küldettetek, kiknek az elmúlt dolgok' emlékezete 's a' jövendő'k eránt való félelem szemeik előtt forgott, neheztelnek azon rendtelensége'kért, mellyek mostan a' Státus' administratiójának külömbkülömb részeiben uralkodnak. Nem kellene egy igazságot elhalgatnom, mellynek közönségessé való tétettése az Országlósze'ket, titeket magatokat, kiváltképpen pedig a' hazát igen illeti: hanem igen meszze úzik az ellenünk való szemrehányásokat. —

„Meg kell tsakugyan gondolni azon Monarchának terhes állapottyát, a' kit a'

nemzetnek óhajtása ismét az ő thrónusára ültetett, de a' melyre ő annak omladozásai között ült-fel. Elménkben kell forgatni, hogy a' részrehajlásoknak még füstölő omlásaik között kell a' társasági épületet felállítani. Egy szóval a' népnek valóságos javát 's az ő képviselőinek kötelességeit hathatósan szívére vévén az ember, meg fogja vallani, hogy egy újra kezdődő Országlósze'k' Ministereinek időt kelljen engedni az esmerkedésre, szemlélődésre és megfontolásra. Nem ok nélkül fordítottatok ti, uraim, ezen elfolyt időt a' ti elrendeltetésteknek lassan és jól meggondolva való meghatározására, a' melly tárgy ugyan a' közönséges embereknek szemeik előtt kevés fontosságú, de felszámlálhatatlan befolyása van a' tanátskozásokhoz. Mindazonáltal a' várakozásnak is van célja; a' leg főbb tanátskozásoknak is van mértéke. Bátorsággal megvizsgálni kell tudnunk a' Státus' sebeit, minekelőtte a' fene az élő részekbe békapna. —

„Frantzia ország egy sokáig tartó fejtelenség' nyilaldozásaiban sínlődött, melyre az a' vas Országlás következett, melly a' vagyounak és vérnek leg boldogtalanabb elpazérlását, 's a' minden Európai hatalmasságoktól való leroskasztó megtámadtást, tsudaképpen végig élhette: de a' veszteglés mellett a' mind továbbtovább haladó és közönséges elbomlástól fenyegettetik. Érzi szükségeit; nagy eszközöket várszomjázással, mellyek néki az ő erköltsi és politikai boldogságát visszaadhassák. Nem lehet itt szó némelly magános törvényekről, apró tárgyakat illető diribdarab rendelésekről, mellyek mind igen gyenge *palliativumok* akkor, mikor a' rossz az emberek massájába belé kapott. Vegyük szemügyre tehát a' rossz az ő egész kiterjedése szerént, hogy azt egészszen meggyógyíthassuk. —

„Igen jól intéztetett-el, hogy az ország' állapottyának előadattatása mindeu

minden űléseiteknek kezdődésekor elötökbe terjesztessék. Ne ítéljünk a' dologról az azokkal megesett visszaélések után, 's az igazságnak következéseiről azon hazug feunbejjazó tudúsítások szerént, mellyek végezetre csak nem siketökké tettek bennünket. Constitutzióknak princzipiumaira, a' köz haszonra, a' sürgető környűllásokra, 's a' nemzetnek nyilvánóságos kívánságára nézve jóvaslom, hogy kérjük ő Felséget, hogy az ő Ministerei mennél előbb terjeszszék előnkbe a' hazának az országlast és boldogságát minden tekintetben illető állapottyát." — Ez az a' beszéd, mellyről még egyszer röviden emlékeztünk, 's a' melly felől meghatározta a' Kamara, hogy további fontolás alá vétettessék.

Ugyan ezen űlésben egy fontos beszédet mondott - el *Faure* nevű tag a' nyomtatásbéli szabadságra nézve: Minister Abbé *Montesquiou* pedig az ezen szabadságot tárgyazó törvény projektumot (lásd a' jövő Kurirban) a' Királytól a' Kamara' eleibe hozván, ennek általadásakor ilyen beszédet mondott - el: —,

„Uraim! A' Király megparantsolta nekünk, hogy a' nyomtatásra nézve egy törvént terjesszünk ezen Kamara' eleibe, melly a' mi szabadságunkat illető Constitutziónak szükséges kiegészítésére szolgáljon. Már ma senki nem tagadja, hogy ez a' szabadság, melytől ily sokáig féltünk, igazságos és hasznos légyen. A' könyvnyomtatás oly nagy és hasznos szolgálatot tett az emberi társaságnak, hogy a' pallérozott nemzetek azon jókról, mellyeket még ő tölle várhatni, le nem mondhatnak; kiváltképpen pedig szükséges ez most, ily sok eszten-deig tartott veszekedéseik 's közönséges inségeink után, azért: hogy azokat a' veszedelmes Systemákat, mellyeket a' veszedelmes idők szűltek, elszélessze, a' tapasztalásból vett tudományokat hasznosokká tegye, 's ilyen módon egy közönséges lelket (vagy lelki tüzet) tegyen azon szem-

pillantatig tartó vélekedéseknek helyekbe, mellyek ily igazságtalanul magoknak tulajdonították azt a' nevezetet. A' Királynak éppen úgy megkívántatik, mint az ő alattvalóinak, hogy a' nyomtatásbéli szabadságnak ezen hasznai ismét elkövetkezzenek. Néki szüksége van arra, hogy meghallja az igazságot, valamint néktek is arra, hogy az megmondattassék, de azt az igazságot értjük, melly baráttya a' rendnek, mellyet mindenkor a' böltsesség sugall az embernek, melly az indulatokat tsendesíti inkább mint sem felgerjeszti, 's azt tselekszi, hogy a' népek az elnyomattatástól éppen úgy féljenek, mint a' zabolátlanságtól. Az igazságnak ezen szeretete diktálta azt a' törvényt, mellyet mi ma néktek ajánlunk; ennek valóságos czélja az, hogy ezt a' mi időnkig haszon nélkül kihírlelt szabadságot, mely úgy látszik, hogy mint az emberiségnek egyéb minden javai csak ugy lehetnek a' népekéi, ha az okosságtól kiszabott határok között maradnak, hasznossá és állandóvá tegye. Mi módon lehet a' nyomtatásbéli szabadság valósággal haszontalanná és csak szempillantatig tartóvá? kétségkívűl úgy, ha a' közönséges szabadságnak nyughatatlanságot okoz, 's ha a' zabolátlanságtól szöntelen fenyegettetik, mivel-hogy a' zabolátlanság azonnal elrontja a' szabadságot, mihelyest melléje férkezhet. —

„Ti, Uraim, tudjátok azt, hogy ezek nem híjába való eszelősködések, nem is határozatlan képzeletek, mellyek megtsalásra tzeleznának, 's csak azért terjesztetének elötökbe, hogy valaha visszaállásra fordíttassanak. Nem, sőt inkább a' valóságos szomorú tapasztalás' resultátuma ez a' munka. A' Frantzia országban 25 eszten dőktől fogva olly sokszor kihirdettetett nyomatásbéli szabadság, ugyan ott mind annyiszor a' maga ellenségévé lett. A' vélekedésnek, mellynek kiformalására nem volt ideje, rabszolgája lévén, egész erejét

az üres okoskodásnak költsönözte állal, 's a' józan gondolkodásnak szolgáltyára nem nyújthatott elegendő erőt: melynek okát a' oép indulattyának felforrásában, a' népnek a' közönséges dolgok' kevés esmerésében, 's abban a' könnyűségben kell keresni, mellyel a' hozzá botosított irásokat megítélni 's azoknak következéseiket előre ellátni még nem tudó nép megsalattott, a' veszedelemre ragadtatott. —

„Elenyésztek-e már ezek az okok egészen? hízalkezdhetünk e' magunknak azzal, hogy többé munkások nem lesznek? mi ennek hitelt adni nem merészlünk. Az a' rab szolgálai halgatás, melly a' revolutzió elsőb esztendeinek tüzes heveségit követve, nem tett jobbakká bennünket a' szabadságra nézve; 's azok az indulatok, mellyek ezen köz-idő szakaszban magokat kijelenteni nem merészltek, ma újabb indulatokkal megerősítette ve ütnének ki. És mint tehetnénk ezek ellenébe? majd éppen annyi tapasztalatlanságot 's még több gyengeséget. Az okosabb emberek a' magok sokáig tartó gyümöltstelen iparkodásaikra réa unván, a' helyett hogy egy tusakodásnak melynek ily sokszor áldozattyává lettek, magokat ismét kitegyék, attól eltávoznak inkább; az egymással legellenkezőbb hasznok 's leg mértékletlenebb érzékenységek, azzal a' heveséggel viaskodvának egy más ellen, mely a' vissza emlékezésbeli késerűségből szokta venni a' maga származását; a' nép a' maga jóvát még kevesse esmérén, 's a' maga vélekedéseiben még igen ingadozó lévén, vakon követné azt a' noगतást, mellyet hozzá intéznének, 's akár mellyik rész lenne a' győződelmes, e' fogna nem soká a' maga hatalma alá hajtani a' nyomtatásbeli szabadságot, hogy az ellenkező rész ellen hasznát vegye annak. Ez a' szabadság olyan tulajdonsággal bír, hogy élni kell véle elébb, minkeelőtte azt az ember maga használhassa:

meg kell tehát neki engedni a' szükséges kiterjedést, hogy tanuljon - meg véle élni a' nemzet; de néminémű rekeszt kell még eleibe tenni, hogy önnön mértékletlenségeitől megőriztethessék. De nem kell a' rekeszt is jobban kiterjeszteni, tsak addig a' veszedelemig, melly magát a' szabadságot fenyegetné. Az alótökbeterjesztett törvény is tsak ennyit kíván tölleték.“ (Ezen beszédnek folytatása a' jövő árkusban következik).

*Faure*, ezen tárgyról való beszédében nagyobb világosságnak okáért azon principumokat hozta elő, mellyek Áugliában uralkodnak a' nyomtatásbeli szabadságra nézve, a' hol ez a' szabadság egészen határ nélkül való, de a' véle való visszaélésnek büntetése is igen kemény. *Faure* úgy okoskodott, hogy jobb olyan törvényt csinálni, melly a' rosszat meggátolja, mint sem megengedni a' rosszat 's azután meg büntetni. Nem lehetne - e' tehát tsakugyan olyan eszközöket találni, mellyek a' polgári rendet megzavaró könyveknek kinyomtatását meggátolják? meg kell-e várni, míg valamely erköltstelen munka minden olvasó házakat bėjár, hogy a' bönös író az átaü büntettessék - meg? A' Státusnak és magános embereknek is kell oltalmazó eszközöknek lenni. Húsz esztendeig tartott zivatarok után, éppen minden határ nélkül való szabadságot béhozni, nem jó lenne.

~~~~~

A' Hadi Minister *Dupont* Jul. 4-dikén újabban még egy olyan hirdetést adott ki, a' millyenről feljebb emlékezünk a' hadi fogságból haza érkező katonaságra nézve. Ebben is a' parantsoltatik, hogy gerjesszék - fel ezen katonaságnak háládatosságát azon jótétemény eránt, mellyet ők a' Király' visszatérésének köszönhetnek, azokra nézve pedig, kik ezen jótétemént meg nem esmerik, vegyenek illendő eszközöket elő. — „Kemény parantsolatokat

kell, úgymond, mind azok ellen a' tselekedetek és beszédek ellen kihirdetni, mellyek által a' Királyi méltóság megsértetik. Az, a' ki valamelly olyan szót vagy gyűlölséges felkiálást kibotsát a' száján, melly az előbbeni, illyszerentséssen felfordított állapotra emlékeztet, büntetessen, 's az illyent haladék nélkül katonai büntető-ítélőszék eleibe kell állítani. Mind azok ellen hadi tanácsot kell tartani, a' kik a' magok beszédgyekkel nyilvánossággal arra czeloznak, hogy támadásra ingereljék az embereket. Egy tisztet sem kell az új seregekhez felvenni olyant, a' ki olyan princípiumokat nyilatkoztat-ki, mellyek a' Királyhoz való szeretettel ellenkeznek.

Ez a Gen. Gróf *Dumont*, a' mostani Hadi Minister, az a' ki a' *Siera Morena*' hegye torkánál *Baylen* mellett történt szerentsétlen verekedésért (a' hol ötet seregével együtt elfogták a' Spanyolok) a' Despotismusnak áldozatává lett volt. Közönségesen a' Frantzia kabinet nevezetesebb tagjairól ezeket olvassuk a' zönséges levelekben: Legelső ember most ezen kabinetben *Ambroy Ur*, az ország fő Caneelláriása, a' ki az előbbeni Történetekben egészszen ismételten ember ugyan, hanem a' Király bizodalját tökéletesen bírja. *Abbé Montesquieu*, a' belső Minister, és *Ferrand* a' Postáknak fő igazgatója, ugy esmerettesek, mint régi *Royalisták*. Az utolsóbb a' revoluzciónak kezdetekor Frantzia Országot oda hagyva az óta is szüntelenül a' Királyi Ház' barátja maradt. *Párisba* 1799-ben tért vissza, a' hol hajdan a' Parlamentum' tagja volt. Néhány esztendők előtt a' Pápa Bulláinak ki hirdettetésiért a' Könyvereskedés Ministerének az ifju *Portálisnak* kegyelmességéből ki esett 's áristáltatott volt. A' több tagjai a' kabinetnek mind olyanok kik *Napoleon* alatt is foglalatosságban voltak. A' *Beneventi* Hertzeg esmeretes. Báro *Louis* a' Finantz-Titok

nok, ez előtt Statustanátsos és a' Császári kiuts' Administrátora, *Bagnol* a' Politziai igazgató Bergi Nagy Hertzegségébéli *Finantz* Minister volt, 's a' többi.

Nagy Britannia.

A' Szövetséges Fejedelmeknek 's egyéb fő idegeneknek *Londonból* lett ejövelekkor így írtak az oda való újságlevelek: — „Ezen derek Monarchák 's az ő vitéz Generálisaik soha ki nem alvó emlékezetet hagytak magokrol az Ánglus népben. Kétségkívül az az emlékezet is, mellyet ők a' mi népünkről magokkal elvittek, éppen ilyen nagy. Nem tsak az ő itt létek által okoztatott örvendezés az, melly magát az ő emlékezetekbe ily nagyon benyomta: hanem sokkal inkább a' mi számos és igen nevezetes institutumaink, p. o. az a' nagy gondosság, a' mellyt állunk a' betegekre, szegény 's öreg emberekre fordítatik; a' mi kereskedésünknek véghetetlen kiterjedése; elsőrangú embereinknek nagy gazdagsága; a' közép rendűeknek tsinos hazi boldogsága; az alsó rendűeknek a' magok sorsokkal való nagy megelégedések; az a' különböző részek között való meggyezés, melly a' mi Státusunk' alkotmányában uralkodik; az az oltalom, mellyel ez az alkotmány mindeneket védelmez; a' mi törvényeinknek böltsessége és emberisége; a' mi ítélszékeinknek az esküttekre nézve való halhatatlan ditsőssége; a' mi tudományos intézeteinknek betses volta; 's a' mi nyomtatásbéli szabadságunk. Ez az ő ide való utazások minden tekintetben nemzeti nagy jótétemény. Jótétemény ez nem tsak a' mi nemzetünkre, hanem mindazokra a' népekre nézve is, a' kik azon nagy megismerkedés által, mellyet a' Fejedelmek között egy részint ez az utazás okozott, egymással még jobban öszszetartottatni fognak. A' három nemzetek között való békesség és barátság fundamentomos és

tartós módon láttatnak elintéztetve lenni.“

Közelébről egy nagy innepet hirdett - ki a' Londoni *Kurir* nevű újság, mely Aug. 12-dikén a' Regens Princz' születése napján fog tartatni, mint nép' nagy innepé, az udvari kertekben. Egy más újság, a' *Times*, ilyen megjegyzéseket teszen a' *Kurir*' hirdetésire: —,

„Mi valósággal nem látjuk, hogy igen nagy böltesség vagy politika találtatna abban, hogy az emberek a' magok foglalatlatoskodásoktól el vonattatnak, 's ezen határ-haladó mulatságra összegyűjtetnek. Mi igazán és szivessen örvendünk a' békességnek, a' mely tisztességes utakon módokon kerestetett, 's egygyességgel meg is szereztetett; ohajtyuk, hogy tartós legyen: de nem kívánnyuk lármás vigadozás tárgyává tenni, éppen, mint ha tsak ez által mentethettünk volna meg az egész elenyészéstől. A' békesség ugyan jó tétemeny — de reánk nézve a' hadakozás sem volt oly elszenvedhetetlen rossz, 's erre nézve nem is akarunk azoknak szemeik előtt, a' kik eddig ellenségeink voltak, a' hadakozásnak elvégződéséért illy zabolátlan örvendezést mutatni. Aszszonyi gyengeség találtatik ezen határ nélkül való örvendezésekben, ezért semmit is nem akarunk tudni felőlök. —

„Mi még egyszer elmondjuk azt, hogy már eleget gyönyörködtünk a' hékességben, és ohajtyuk, hogy az emberek térjenek vissza a' magok foglalatosságaira.

B é t s.

Tegnap délután 3 orakor megérkezett ide *Londonbol* Cs. K. külső dolgokra ügyelő Minister *Metternich* ő Hertzegsége, *Párison* által vette uttyát. *Bétsből* azonnal kiment *Badenbe* Fels. Urunkhoz.

Midőn *Bruchsalon* által jött ő Hertzegsége, az orosz Császárnak, az ő Felesége *Petersburgba* való útnak indulását megelőzőtt napon, udvarlására ment. — Az Orosz Császárné ő Felsége a' maga familiájával együtt *Bruxalbol* *Badenbe* ment és ott fog a' jövő *Septemberig* mulatni; a' honnét akkor útját *Béts* felé vévén, ide, az Orosz Császár ő Feleségével egyszersmind szándékszik megérkezni.

Modenai Herczeg *Ferentz* ő *Austriai* Fő Hertzegsége, ki is feleségével egyetemben *Béts*et nem régen ide hagyván egy idő olta *Magyar* országon a' maga *Sárvári* jószágában tartózkodott, onnét e' folyó hónap' 5-dikén feleségével egyetemben, 's *Maximilián* ő Fő Hertzegségétől kísértetvén, *Modena* felé elúta. *Ivántzon*, a' hol a' fő útasok megállapodtak, az a' szerentséje volt Gróf *Sigray Józef* Cs. K. Cemerarius úrnak, hogy szép fölöstökömmel udvarolt ő Fő Hertzegségeknek, mellyel való különös meglegedéseket nyilatkoztatni méltóztattak ő Fő Hertzegségek.

Mária Ludovika Császárné útját *Szavoya* felé *Helvétzián* által folytatván, Jul. 5-dikén a' *Badenben* tartózkodó Gróf *St. Leunél* ebédelt; onnét útnak indulván, estvére *Araüba*, és Jul. 6-dikán *Bernába* érkezett.

Julius' 16-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 243 1/2 forintot Váltó-zédulában.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 5.

A' Magyar Kurir 6-dik darabjához.

Elegyes Dolgok.

Mostanság egy nevezetes processus folyt - le a' Londoni ítélőszék előtt, melynek rövid historiája ez:

Egy *Berenger* nevű, Anglus szolgálatban lévő tiszt nagy esmerettségben élt *Cocrane* nevű Admirálissal, a' ki valamint egy hátya is *Jonstone-Cocrane*, a' közönséges pénzjárással (a' Cursussal) spekulált. Admirális *Cocrane*, hogy egyszerre jó nagyot nyerjen, összebeszéllett *Berengerrel*, a' ki csak akkor szabadult volt ki abból a' fogházból, a' hova az adósokat szokták zárni. *Berenger* az égygyezés szerént, a' bajuszszát megnevelvén, magának egész Anglus tizti formaruhát 's minden egyéb megkívántató készüléket szerzett, 's a' múlt Febr. 16-dik és 19-dik napjai között Londonból a' *Doveri* partra vette útját. Febr. 21-dikén bement nagy lármával és tekintetesen *Doverbe* a' városba, 's vendégfogadót keresett. Ebbe alig lépven - bé tentát; pennát, papirosat kért, 's egy úti szekeret parantsolt négy személyekkel egyetemben, *London* felé. Nyughatatlanságot mutatott, a' beszédet csak darabolta, hogy az emberek' figyelmetességit magára vonnya. Végezetre az újságon kapóknak tudakozódásokra beszédesebbé lett, a' maga küldtetését nem titkolta, 's elbeszélte, hogy a' Frantzia armáda összedaraboltatott; hogy Napoleont a' Kozákok úzóbe vették, 's béérvén összevagdalták; hogy ezen fontos hírnek ő (*Berenger*) a' postája volna, 's éppen levelet akar írni *Dealba* az Admirálitáshoz is, hogy ezen ne-

vezetes hírt a' Telegrafus által tegyék közönségesse. —

Az Admirálitáshoz *Dealba* szőlő levél valósággal elküldetett; az ugy nevezet Anglus tizt *London* felé útnak indult; az útat nagy sietséggel tette, a' postakotsisoknak mindenütt *Günéket* adott, azomban mindenütt fogást talált a' mulatásra, hogy a' fontos újságot elébeszélje. Azért, hogy az idő igen homályos lévén a' Telegrafus nem mozoghat nagyon mérgeződött, gyakran kérdezte, hogy látják - é hogy mozgana? a' fontos újságnak hire azonközben e' nélkül is elég hamar megmen *Londonba*, 's még elébb megérkezett oda mint az úgy nevezett Anglus tizt (*Berenger*), a' ki már most a' tizti ruhát letévén titkon ment oda bé, czimborássai-val beszéllet; azután magát, mint *Berenger*, közönséges helyen is mutogatta, a' nagy újságot nem hogy kétségbe hozta, hanem inkább hitelesnek lenni találta, 's maga is hirdette. A' jó hír természet szerént a' *Börsében* is nemsoká megérkezett, a' Státus papirossainak betseket hágtatni kezdette felfelé, mellyet *Cocrane* látván a' nállalévő obligaziokat a' maga czimborássai által el adatta, 's annyit nyert rajtok, hogy legalább is 10,000 fontra (valami 110,000 forintra) ment az napi nyeresége, de réa ment volna tíz annyira is, ha a' Telegrafusnak mozgását a' nagy köd meg nem akadályoztatván, a' hír hárrább megérkezhetett volna.

Ezen hamis hírnek szántszáudékkal való elterjesztésért ilyen ítélet mondatott Jun. 21-dikén a' bűnösök' fejére: — „Lord

Cocrane, Butt Richard, és *Berenger*, a' Börseházzal általellenben álljanak egy óráig a' szégyenpadon, 12 hónapokig üljenek az adósok' fogházában; *Lord Cocrane*, és *Butt Richard* fizessenek 11,000 forint birságot; *Holloway Tamás*, *Sandow Ralph*, és *Lyte Henry*, 12 hónapig üljenek fogházban; *Holloway* fizessen 5100 forint birságot. — Admirális *Cocrane* mentő beszédet mondott - el az ítélőbírák 's a' sok halgatók előtt, de nem használt velle semmit. Az után mint Parlamentom' tagja a' Parlamentomhoz folyamodott. — Két ezimborássai, t. i. *Joustone Cocrane*, hasonló Parlamentom béli személy, 's egy *Macre* nevű Speculáns, által lopták magokat Frantzia orsaágba.

Eladó Selyem-birkák.

Királyi Hertzegi Óvári Urodalom részéről (Mosony körül) jelentetik, hogy az oda-való, mind gyapja tömötségeről, mind egészséges voltjáról jeles, és leg finomabb minéműségű selyembirka nyájból esztendőnként nevezetes számmal fog eladandó lenni.

E' folyó esztendőben eladásra kivagynak jelelve

4000 darab annya juh.
800 — kos
800 — örü.

A' kiknek a' vételre kedvek tartandja f. e. 15. Juliustól fogva Augusztus végéig (a' midőn az eladásnak vége leend) a' birkákat naponként meg szemlélhetik, magokat ez eránt az Uradalmi Praefectoratusnál jelenthetik, ott az ár és egyéb fel tételek eránt értekezhetnek, és az annya juhokból 's örükből 10-től egész 100 vagy több darabig álló farkánként, kosokból pedig önnön kények szerént a' men-

nyit akarnak, vehetnek. Költ Magyar Ovárott 1814-diki Julius 3 dikán.

Juh-Licitatió.

A' Cs. K. Patrimonialis és Familiaijószágok' fő igazgatói Hivatala *Holitschon* a' folyó esztendő Augustusának 22-dik és 23-dik napjain, feles számú *eredeti Spanyol mag-kosokat*, 's néhány száz, egy és két esztendő, magzásra alkalmas, leg finomabb eredeti Spanyol kosoktól és anyajuhoktól származott kosokat, továbbá valami három ezer darab, 's a' fajzásra egészen alkalmas anyajuhokat fog közönséges kótyavetye által egyszeriben való kész fizetésért eladattatni.

A' kótyavetye tartatik a' nevezett napokon délelőtti 9 órakor a' *Holitschi Cs. K. múlató kastélyban*. Béts Julius 8-dikán, 1814.

J e l e n t é s.

Egy Erdély országi Fő Uraság' udvarában Kolosvárt egy ifjak' nevelésére alkalmas, és mind tudományára, mind erköltsi maga viseletére nézve esméretes, ollyatén ifiú, ember kívántatik, a' ki a' deák, német, frantzia, sőt ha lehet az olasz nyelveket is jól értse, 's azokon jól írni és folyvást beszélteni is tudjon. E' mellett, ha valamelly muzsikát is tud, annál kedvesebb leszen. — A' ki az itt leírt tulajdonságokat magában érzi, jelentse magát itt Bétsben, a' Leopold városában, a' Duna úttzában, az 507. számú Ház' 2-dik emeletében lakó Magyar Kurir Írójánál.

A' múlt penteken költ M. Kurir valami történet miatt akkor útnak nem indulhatván, a' maival egy társaságban folytattya útját.